

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Etikai alapismeretek
Tárgykód:	ANTSRA1072
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szalai Zsolt
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A hallgatók ismerjék az erkölcsről való gondolkodás megközelítésmódjait, forrásait. Legyenek tisztában az erkölcsi értékek, normák természetével, a társadalomban betöltött szerepével, korunk etikai problémáival (környezetszennyezés, eutanázia, halálbüntetés, abortusz stb.) Legyenek képesek határozott, felelősségteljes, racionális értékítéletek, döntések meghozatalára. A hallgatók legyenek képesek az etikatörténet kiemelkedő gondolkodóinak műveit értelmezni, az erkölcsi problémákat megragadni. Rendelkezzenek az emberi viselkedés differenciált észlelésének és befolyásolásának képességével, emberi kapcsolataikban legyenek alkalmasak a humánus és etikus viszonyulásra.

Tantárgy tartalma:

Erkölc és etika. Az erkölcs keletkezésével és lényegével kapcsolatos legfontosabb elméletek.

Mi az ember? Az emberi természet jó vagy rossz? Antropológiai alapvetések.

Az erkölcs struktúrája és funkciói.

Erkölc normák szükségessége. Az érték fogalma, ontológiai alapjai.

Az akarat szabadságának kérdése. A természetből és az emberlétből fakadó szabadság. Az ösztónyszféra és az erkölcs.

Szabadság és determinizmus, szabadság és felelősség.

A valláserkölcs és a szekularizált etikák viszonya. A nyugati erkölcsiség forrásai. A következmény- és szándéketikák különbsége.

Az erkölcsi jó fogalma a különböző etikákban. Arisztotelész etikája. A hellenizmus, a reneszánsz és az újkor individualista értékrendje. Pragmatizmus, utilitarizmus. Kant és a német idealizmus etikája.

Túl jón és rosszon – Nietzsche az erkölcsről

Politika és erkölcs. A hatalom és a moralitás viszonya (Platón, Machiavelli, jakobinus etika, anarchizmus). A

diktatúra és demokrácia erkölcsi kérdései. Az igazságosság

Az elidegenedés erkölcsi kérdései (marxizmus, freudizmus, neofreudizmus)

Erkölc és jogi szabályozás. Egyén és közösség viszonya

Közszolgálat és etika.

Civilizáció és erkölcs. A környezetetika problémája. A mély és sekély ökoetikák. Ember és állat viszonyának etikai vonatkozásai. Az élet tisztelete és az élőlény joga.

Bioetikai kérdések (abortusz, eutanázia, halálbüntetés öngyilkosság, klónozás)

Az egyenlőség és a másság. A feminizmus. A szexualitás etikai problémái.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Etikai alapismeretek
Tárgykód:	ANTSRA1072
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szalai Zsolt
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

Aláírás feltétele: Az előadások látogatása

Vizsgára bocsátás feltétele:

Kötelező irodalom:

Hársing László: Bevezetés az etikába. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1999

Hell Judit (szerk.): Szociáletika szöveggyűjtemény. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 1996

Ebből az alábbi tanulmányok:

Földesi Tamás: Az erkölcsi jogok megalapozása

Endreffy Zoltán: Globális problémák a politikai filozófia és az etika szemszögéből

James H. Moor: Mi a számítógépetika?

Edouard Boné: A genetika tudománya. Meddig szabad elmenni?

Jobbágyi Gábor: A méhmagzat jogképessége, életjoga s védelme a terhességmegszakítás ellen

Kis János: A magzat státusa

Halmai Gábor: Bitóval Európába?

A halálbüntetés megszüntetése Magyarországon

Martha Lampland: Feminizmus és társadalomkutatás

Alan Soble. A szexualitás filozófiájáról

Fridli Judit: Tiltás vagy legalizálás

Gulyás Gyula (szerk.): Közszolgálat és etika, Helikon, Bp., 1997.

Ebből az alábbi két tanulmány:

Richard A. Chapman: Etika a közszolgálatban

Dennis F. Thompson: A sokszereplős cselekvés erkölcsi felelőssége

Fromm, E. A szeretet művészete. Háttér Kiadó, Bp., 1995